

EL TRADICIONALISTA

SORTIRA ELS DISSAPTES

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Gerona. 150 pessetas trimestre
Fora. 2 " "
Extranger. 250 " "
Pago per adelantat.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Carrer de la Forsa, 8, baixos

Tota la correspondència al Director

Any II

Gerona de 26 Mars de 1904.

Núm. 52

Secció Religiosa

SANTS DE LA SETMANA

Dia 26. Dissapte. Los Dolores de Nostra Senyora, S. Brauli b. y Sta. Máxima mr. — Anima.
Dia 27. Diuenge de Rams. Sta. Lidia ab son espós y fills mrs.
Dia 28. Dilluns. S. Sixto III p. y crf.
Dia 29. Dimars. S. Eustasi ab. y San Bertoldo cfrs.
Dia 30. Dimecres Sant. S. Joan Climach Ayuy y 'ls tres dies següents no s pot menjar carn.
Dia 31. Dijous Sant. Sta. Balbina vg. y mr.
Dia 1. Divendres. Sant. Sta. Teodora mr. y S. Venanci b. y mr. Ordres.

CUARANTA HORAS

Avuy se troban a la Iglesia de las Fillas de Sant Joseph y demá comensan en la Catedral Basílica desde las 4 de la tarde hasta las 8 del matí del Dimars Sant, quedant suspesa la funció fins al Disapte Sant inclusiu.

Funcions Religiosas

L' Ilustre y Venerable congregació dels Dolors d' aquesta Ciutat celebrará avuy divendrés 'ls següents cultos a la Iglesia de la Congregació.

Missas cada mitja hora comensant a dos quarts de sis, a las 8 Comunió general ab plática, a las 10 ofici solemne ab orquesta y exposició de S. D. M.

A la tarde comensará la funció a la 6, resantse la Corona, seguirá mitja hora de meditació y a continuació sermó predicant 'l Rnt Dr. Agustí Maymí, catedràtic del Seminari.

Diuenge de Rams
Iglesia Catedral. A dos quarts de deu del matí, ofici solemne, benedicció de rams y cant del Passio. A la tarde a les 4 comensarán les funcions de Quarenta horas solemnes de quines parlem en altre lloc.

San Felix. A les nou del matí, ofici, benedicció de rams y cant del Passio.

Carme. Lo meteix que a S. Felix.

Mercadal. Benedicció de rams y ofici.

Adoratrius. A les 9 del matí, ofici y cant del Passio.

Sagrat Cor. A les 8 del matí, Comunió general conclusió dels Sts. Exercicis.

Dilluns Sant

Continuarán les Quarenta horas a la Catedral.

Dimars Sant

A les 8 del matí acabarán les Quarenta horas ab reserva solemne.

Dimecres Sant

Iglesia del Carme. A les 6 de la tarde funció y sermó a la Capella de la "Purissima Sanch".

Les demés funcions de lo restant de la setmana les anunciarem en el nombre vinent

Solemne Funció de Cuarenta Horas en la Catedral Basílica

Diuenge de Rams

A las 4 de la tarde; Cabildo Catedral,

P. Dachs S. J.; a las 5, Gobernador Civil Rnt. Dr. J. Vallés; a las 6, Ajuntament, D. Albert Gato; a las 7, Colegi d' Advocats; P. Aguilera S. J.; a las 8, Purissima Sanch, Rnt. D. S. Gibert; a las 9, Apostolat de la Oració, Rnt. D. Valentí Torres; a las 10, Circol Obrer, Rnt. Dr. Bartomeu Abrich.

Dilluns Sant

A las 10, del matí; Fillas de Maria, Reyerent Conrat Dalmau; a las 11, Casa Carles, Rnt. Conrat Dalmau; a las 12, Casa Armet, P. Rodríguez, dominich; a la 1, de la tarde; Sta. Estrella Noguera, P. Parera S. J.; a las 2, Lluisos, P. Parera S. J.; a las 4, Hospici Provincial, P. Setó S. J.; a las 5, Cor de Maria, M. I. Dr. Collé; 6, D. Mercé de Pastors, P. Aguilera S. J.; a las 7, Associació de la Sda. Familia, P. Aguilera S. J.; a las 8, Passió y Mort, Rnt. F. Dalmau; a las 9, Senyors de la Vela y Oració, Rnt. M. Serra; a las 10, Confraria S. Jordi, Rnt. Doctor Pou.

Lo nervi del catalanisme

Los que no volian ó podían creuer que 'l nervi de la qüestió ó 'l motiu de las diferencias enteregionalistas a Catalunya, era la Relligió, poden veurer lo enganyós del seu judici en las inverossimils asseveracions fetas poch há per un conegut defensor del catalanisme vulgar en la *Lliga Regionalista* de Barcelona, posant tacas en las grans figuras de la historia, S. Ignaci de Loyola, el Cardenal Cisneros, Gonçalo de Córdoba, Carlos V y Felip II.

Sembla mentida que 's atreveixen a tant y que no veigin en aquet camí 'l modo de no arribar may Catalunya a la reivindicació de sas llibertats, puig per aquet fet sol se fan sospitosos els homes de aytal catalanisme de volerla salvar fora de las vías de sa redempció, que son las de *restaurarla en las lleys de Jesucrist*, segons felis expressió del savi Pío X.

Afortunadament la mateixa prensa que 'ns ha enterat de tan graves declaracions, ens diu tambe que sentaren molt

mal a no poch dels concurrents a la conferencia, que veieren en ellas ben marcada la tendencia d' apartar el catalanisme de tota idea relligiosa, demostrantse ab aixó la veracitat de la frase de Mella que «el regionalisme catalá ha de ser cristiá ó no té rahó de ser.» En efecte, no té rahó d' existencia un catalanisme que comensa per atacar a homes que feren la grandesa d' Espanya y que Catalunya no té pas que penedirsen d' de haberlos tinguts per Compes, com ells mateixos se 'n deyan.

Que tots ells foren eminentment relligiosos y com a tals se mostraren ja ales horas enemichs de las falsas llibertats que comensan a traurer son cap ab la heretjia de Lutero? Per aixó mateix tenim els catalans, com tots els espanyols, més que agrahirlos a aquells puntals de la patria.

Desenganyinse tots els bons catalans: no es possible formar patria sens sentarla sobre fermas basas y la més ferma de totas es la Relligió. Aixís ho entenía Plutarco ab tot y esser gentil, al deixarnos escrit que recorrent la terra, podrém trobar ciutats sens murallas, sens moneda, sens lletas y civilizació; pero que jamay s' ha trobat poble algún que no oferís sacrificis als seus deus. Y já se sab, com diu Séneca, que 'l consentimen de tots els pobles en una cosa, forma criteri de veritat, donchs no es possible que hagin convingut tots ells en una mentida.

Ja ho saben, donchs, els catalanistas de totas las categorías, y ho tinguin ben entés: la qüestió es si ha de regnar Crist ó Llucifer per medi del indiferentisme relligios, que al cap y a la fi passa a ser enemich declarat. Millor que aixís se vagin desllindant els camps, millor que 's treguin caretas y que vagin apareguent els homes del catalanisme tals quals

son; pero molt millor fora encara que regoneguent son cras error, tornessin sobre sos passos, y proclaméssim tots a una que volém a Catalunya lliure, sí, pero ab la llibertat dels fills de Deu; já que si nostra aymada patria arriba a ser nació respectada y forta, ho degué principalment a la fe de Jesucrist. (Llegeixis a Torres y Bagés, capítols primers de *La Tradició Catalana*).

Pot ser si que no han entés encara els catalanistas degenerats lo que vulgui dir extendre lo regnat de Crist sobre la terra, per qual fi tan treballaren els Reys Católichs, y tots quants els ajudaren en aquesta empresa; pero per no entendirho no vol pas dir que els qui som formats a la antigua faissó catalana, nos tinguem que regir pel criteri d' uns quants catalans modernisats, y no sé si diria millor llibelists, contra 'ls qui está sa professió de católichs, si es que per tals se tenen, y hasta la mateixa historia.

Ah que una Catalunya com alguns la somnian, ni seria una redempció per nosaltres ni una esperança per Espanya!

Un levita.

Catilinarias

Ab motiu de la representació de *Patria Nueva* en el teatre (ó lo que sigui) de la Granvia de Barcelona, s' hi promogué 'l dimecres de la setmana passada un escandol fenomenal, qu' acabá ab la detenció de caracterisats correligionaris nostres y ab la suspensió de dita revista politica.

Quod erat demonstrandum.

Sembla mentida que ab el precedent de lo ocorregut a Madrid, quan l' estreno de dita obra, y sapiguent que 'ls nostres estimats companys de Barcelona no habian de permetre sensa protesta la ridiculizació d' institucions religiosas y l' insult grosser a distingidas personalitats, se permetés la representació d' aytal *marrachada*.

À l'orgue dels canalejistas d'aquesta ciutat, que també se l'hi ha atragantado la suspensió de *Patria Nueva* segons ella, baix pretext de que no vaigi per terra l'autoritat, quan aquesta no ha sigut prou previosora ó ha desbarrat llastimosament, no deu tornar may enrara.

¡Estariam frescos!

Té rahó *El Correo Catalán*.

«Los carlistas no tenemos la sangre blanca y fría como otros que saben celebrar con expansiones de entusiasmo las ofensas y ataques á sus propios ideales y á las personas que los representan.»

«No consentiremos insultos sin protestar contra ellos pacífica y varonilmente, pero si se nos agrediere, sabremos medir nuestras fuerzas en uso del derecho de legitima defensa.»

Y es de veure en aquesta ocasió, com sempre que pot agafar el rabano por las hojas, la premsa acanallada ha vomitat la seva bilis contra 'ls picaros carlistas.

La prohibició que feu el Governador de *Patria Nueva*, se 'ls hi ha indigestat de tal manera, que no poden dissimular la rancúnia.

Lo diari de *Mossen Pere*, lo clagueró de totas las porquerias; es el que sobretots s'ha esbravat ab son llenguatge tabernari y calumniador.

Llástima causa, per no dir fástich, la campanya de carlofobia del diari del famós apóstata, que, vergonya 'm dona 'l dirho, fa molts anys proveheix de paper en aquesta ciutat.

Per fi, després no se pas cuants mesos, ha sigut aprobada al Congrés la candidatura del Sr. Mella.

La causa d'aquest retrás no s'explica sino per l'odi que 'ls liberals senten pel cathólich y nobilíssim districte d'Aoiz y pel no menys cathólich y entusiasta orador carlista.

Per alguna cosa l'acta del fill del senyor Maura, que sortí diputat mercés á las componendas ab el Sr. Salmerón; fou aprobada pel Congrés poch dies després de ser elegit.

Y aixó que la del nostre estimat Mella venia més neta que una patena, y ab una majoria més que doblada, só es, de més de 2.000 vots.

Pro, ¿qué hi farem, si al candidat ministerial derrotat, Sr. Garamendi, se li va ocure escriure á la Comissió d'actas que á favor de la del senyor Mella hi havia treballat el Clero; y si 'l comte de Romanones sotscrigué en primer terme un vot particular contra la proclamació del nostre candidat?

Se dona ja com á cosa segura la vinguda de D. Alfons á Catalunya, visitant també la nostra ciutat.

Se diu si 'l Sr. Salmerón anirá á Barcelona pera impedir que 'ls seus fassin cap barrabassada.

Tot pot ser en aquet mon y donada la cordialitat existent entre 'l senyor Maura y 'l jefe dels republicans, no 'ns extranyaria.

Pró seria cosa de riure, com hi ha mon.

CICERO

CARLINADAS

El die 16 del corrent ab motiu d'estrenarse á Barcelona en el teatre de la Granvia, una obra altament immoral y provocativa, no sols pels amants de la tradició sino per tots els católichs, varen presentarse en l'

esmentat teatre alguns joves amichs nostres ab l'objecte de protestar contra als atachs que dirigeixen á personalitats respectables y á la religió católica, certs poetas de ventall, qu'exploten el genere infim, en tots conceptes per l'afany d'unés miserables pessetes.

«Patria nueva» aixis s'anomena l'obra de referencia; segons hem llegit en els diaris, la funció tingue de suspendrers á causa de la fenomenal xiulada y d'algún tret d'arma de foch, que completá el pánich y la confusió entre els concurrents.

Poch després eran conduhits á la presó deu joves correlligionaris nostres com si 's trectés de criminals.

Alguns posats en llibertat després d'unés quantes hores d'encierro, y els altres mediant fiança els deixaren en llibertat á excepció de dos que continuen tancats á la presó.

L'esmentada obra es la mateixa que temps enrera va mereixer també igual provés d'admiració per part de nostres correlligionaris madrilenys.

El Governador civil de Barcelona va prohibir immediatament la representació.

Sabem que l'argument de «Patria nueva» es de lo més escandalós que hi ha entre la uombrosa colecció de pessas obscenas. Basta tan sols com apuntació de lo qu'és l'obra, el cancan ballat per monjes y frares en el final de l'obra; me sembla que ab aques soldato ja s'pot preveure lo que ha de ser la pesca.

S'han encargat de la defensa dels 8 processats ab motiu dels successos de la Granvia, els distingits lletrats y procuradors següents:

De D. Sebastia Gomez; D. Maria Fortuny; advocat, procurador D. Narcis Vilahur.

De D. Joseph M.ª Poblador; D. Miquel Junyent, advocat, D. Bartomeu Cristófol, procurador.

De D. Frederich Pejuan y don Estanislao Ferrer; D. Jesús Condimes, advocat, Sr. Castellar, procurador.

De D. Benardi Ramonell y D. Antoni Massaguer; D. Llorens Maria Alier advocat, D. Lluís de Delas procurador.

De D. Segundo Polo y D. Manel Alaver; D. Joseph M.ª Anglés, Ignasi Satorres, procurador.

S'ha presentat recurs de reforma contra l'autó de processament.

La Joventut Carlista de Valencia á instancia de diferents artistas de la Capital y fora d'ella y devant del interés qu'ha despertat el concurs anunciat pera la adquisició d'un croquis á fi de construir un estandart destinat á son Orfeo, ha acordat allargar et plasso pera la admisió de dits croquis fins el die 31 que s'ha fixat en las bases de concurs; concedir á més del premi de cinquanta pessetas, dos accessits de vint y cinch y que 'l Jurat siga contituit per Don Eduart Soler, Professor de la Reyal Academia de Bellas Arts; D. Carles Giner, Academich de la mateixa y D. Enrich Blay, Advocat y Artista, actuant com á Secretari sense veu ni vot, Don Lluís B. Sanchis, soci orfeonista de la Joventut.

CRÓNICA DE ROMA

Mentres els periódichs de Venecia s'ocupavan de las favorables impresions que corrian arreu sobre 'l probable nombrament de Mons.

Cavallari pera Patriarca de Venecia, s'escampá de sopte la trista nova de la mort de la sua mare. Fins á las 10 de la nit s'entretingué aquesta conversant ab un sacerdot de la Curia, sobre la probabilitat del nombrament del seu fill per Patriarca; se n'aná al llit trobantse perfectament, pero á la matinada va sentirse indisposada y morí de repent d'un atach cardíach, no poguntseli administrar mes que la Extremunció. Avisat el seu fill, hi corregué immediatament, arrivanthi ab lo temps just pera recullir lo darrer sospir de la mare. Mentres Mons. Cavallari plorava prop del llit de la difunta, rebía telegraficament de Roma la noticia de son nomenament de Patriarca. La ciutat tota restá vivament impresionada d'aqueix trist succés.

En la iglesia de S. Gregori in Trastevere ha tingut lloch el baptisme del petit Macbruc, l'esclau rescatat en el Benadir. Aqueixa solemnitat ha sigut un gran aconteixement per Roma, y d'un modo especial per la barriada de Trastevere. La iglesia s'omplí de gom á gom, vejentshi desde 'ls més enlayrats personatjes fins á las classes més humils del poble.

El simpátich jovenet moro fou acompanyat pels membres de la Societat antiesclavista; li administrá 'l sagrament del baptisme l'Em. Cardenal Cassetta; li fou padrí el Príncipe Rospigliosi, que li posá 'ls noms de Eluis; Pio, Fortunat y Camilo.

Acabá la cerimònia ab un solemne Te Deum. Lo nou cristiá portava un vestit de domás blanch. Lo Senyor Cardenal li regalá una medalla riquíssima y el padrí un petit remontoir d'or. La multitud que omplia 'l temple abrassava y besava ab deliri al bellíssim moret, resultant una escena commovedora è indescriptible.

La vigilia de Sant Joseph S. S. va rebre al Sacre Col·legi de Cardenals, que anaren á felicitarlo ab motiu de sér l'endemá sa festa onomástica. Sa Santedat al manifestar lo seu agrahiment per tan coral felicitació, va dirigir la sua paraula als Ems. Purpurats allí reunits.

Comensá dihent que elevaba lo seu cor y lo seu pensament al dólçissim Patró de la Iglesia universal, á fi de que li alcansi de Deu les llums necessaries y la sua poderosa ajuda en l'exercici de són espinós ministeri, y á la Iglesia la sua benigne y eficaz protecció, en aquestos temps difícils. Se mostrá satisfet de la hermosa y estreta unió del Episcopat ab la Sede Apostólica y del moviment afectuós dels pobles envers lo centre d'unitat, aixis com també del desenrotllo que van prenent les obres católiques; mes per altra part expresá la sua amargura al veure com son combatuts els principis católichs, especialment á Fransa, quant tantas probas de sencér afecte y de deferencia está rebent son Govern, de part dels Sumos Pontífices. M'omplen de consol, digué, las demostracions de pietat y d'acatament que rébo d'aquell poble católich; pero m'affligeixen profundament les mides presas contra les Ordres religiozes, que donan gloria á la Iglesia y á la patria ab les sues obres de caritat y d'educació cristiana. Malgrat els nostres esforços, s'ha privat de le ensenyansa fins els Instituts autorisats, y aixó pera destruir en gran part la educació cristiana, fonament principal de tota societat civil.

Aixis se trobarán molt joves, contra la voluntat de llurs pares, sense fé y sense moral cristiana, ab dany incalculable pera les sues ánimes, y á milers de religiosos, que sense haver faltat en res, serán llessats de la sua patria. Aixó es del tot contrari als principis de llibertat ben entesa, á les lleys fonamentals del país, als drets de la Iglesia Católica y á la norma de la mateixa civilisació. Demostrá també són dolor al veure portadas al Concell d'Estat, com abusives, les pastorals de Bisbes benemérits y digué que no minvava per aixó són coratge, puig tenia esperansa ferma en el Senyor, que no 's faria sort á les veus de la Iglesia. Entre les ombres de les tribulacions presents la fé descubra 'ls purs horitzons d'una altra patria, ahont en premi de les virtuts y de les angoixes pacientment sofertes, podrem gosar de la visió de Deu, qu'és la pau y la dolcesa sens fi. Acabá donant la Apostólica Benedicció al Sacre Col·legi.

L'importantíssim discurs del Sant Pare, que ababem d'extractar, ha causat á Fransa una gran impressió, segons ens diu el telégrafo. Els diaris masónichs la *Lanterne*, el *Siecle* y el *Gil Blas* demanan á Combes que dirigisca enérgiques reclamacions al Vaticá; per medi de la Embaixada y fins que sia retirat l'Embaixador prop la Santa Sede. El *Journal des Débats* y altres periódichs regoneixen que la esmentada alocució es molt llegítima y qu'és un absurdó prohibir al Papa y als Bisbes que axequin la veu en mitj de les dificultats de que s'troba rodejada la Iglesia.

La festa de Sant Joseph, onomástica de Pio X, va celebrarse en aquesta ciutat eterna ab un esplendor y un entusiasme may vistos. A Sant Pere s'cantá el *Te Deum*, oficiant el Cardenal Rampolla; en totes les iglesias, academias y societats católiques se solemnisá ab actes lluhidíssims.

Va donarse un banquet als pobres de Roma; els Gendarmes Pontífics la celebraren á *Belvedere* ab lluminaries, músiques y fochs artificials, que presenciá el Papa per breus moments desde una de ses habitacions privades. Les Comissions que anaren á visitar lo foren en gran nombre. El curt espay que disposen ens priva de ser més extensos sobre el particular de aquesta Crónica.

Sa Santidad Pio X acaba de publicar una nova Encíclica ab motiu del Centenari de Sant Gregori aquesta Encíclica *Incunda sane* d'una gran importancia política religiosa y dona idea de la sabiduría y de la energia del Papa, que D. ha destinat pera regir á la sua Iglesia en uns temps de lluyta empenyda y de dificultas sens nombre e torn de la barqueta de Sant Pere.

O. R.

Conferencia agrícola

Nostre actiu corresponsal de Llagostera ens dona compte de la conferencia agrícola que 'l dia 13 del corrent va celebrarse en la Sucursal Llagostera sobre «Política agrícola» per el jove advocat de Palafrugell D. Marian de Linares.

Per eccés d'original ens veu privats de publicar integre l'extres senya.

Nostre particular amich D. Ja

omenech, secretari de la Sucursal, u la presentació del conferenciant, elicitantlo per els fructífers treballs, regantli que fes estensiva dita felicitació a la Sucursal de Palafrugell en nom de sa germana la de Llagostera.

«El Sr. Linares demostra la necessitat de tractar els assumptes interessants per l'agricultura en tots els seus aspectes, y al dret que tenim els agricultors d' exigir del govern, la protecció necessaria.

«Diu, que l' associació agricola ha entrat en un període d' activitat, quins resultats y beneficis han de ser evidents per tothom especialment a Catalunya, gracies als esforços de la Federació y el gran nombre de Cambres y associacions qu' existeixen.

Fa notori l' importancia que concedeixen, les demés nacions a l' agricultura citant opinions de varis homes eminents, entre ells la frase de Napoleón «l' home que fa produhir al blat dos espigas en lloch d' una, és per mi de més talla que tots els genis polítics».

Passa luego a examinar la política agraria a Espanya ahont se trova deficient y atrassada, no sols per la poca protecció dels governants, si no també a la poca mira y afició dels propietaris en assumptes agrícols, el gran nombre d' analfabets y atrás y apatia de las classes directoras, comparantho y analisantho ab curiosos detalls y no menos interessants estadísticas.

Fa un detingut estudi sobre la contribució territorial demostrant la necessitat de que sigui d' un tant fixo pel contribuyent. Aboga per una resolució radical respecte a las vinyes floxerades. Censura l' impost dels Consums del que fa historia; cita diferentes poblacions extrengeres que l' han suprimit; declara, que si és impossible, desterrarlo del tot, quant menos, se rebaixi lo possible.

Combat el projecte de lley d' alcohol defensant el criteri del senyor Reventós.

Parla de la necessitat de l' ensenyansa agricola en les escoles primaries.

Demuestra la necessitat de modificar el codich penal respecte els delictes y faltas contra la propietat.

Recomana la voluntaria subjecció dels agricultors al fallo de les Cambres y associacions, y aboga per la realisació del modest, però factible, plan de camins vehynals y ferrocarrils secundaris.

La nombrosa concurrencia que assistia al acte, va sortir altament satisfeta, rebent, el Sr. Linares, multitud de felicitacions y espontanis aplausos».

CRÓNICA GENERAL

Ens diu el nostre corresponsal de Banyolas, que regna entre la part sensata de aquella població gran efervescencia ab motiu del repart de consums portat a cap per els Srs. que manejan las cireras d' aquell municipi, que com saben nostres llegidors, es republica en sa majoria.

Mentres als nostres amichs mes caracterisats els hi han apujat la cuota fins al cent per cent, a alguns dels seus corifeus ni tant sisquera els tenen presents y a altres els bonifican considerablement. Aquesta manifesta injusticia ha posat de lleu l' esperit altament liberal dels republicans de Banyolas y ha des-

pertat, per fi, als elements que aymanants del ordre, han estat en sas casas, en els moments del perill, quant era hora oportuna de combatre als enemichs del ordre y dels interessos comunals.

La funció de las Quaranta horas ha resultat com en anys anteriors, sumament lluhida, y en especial debem mencionar la Hora del Ajuntament, a la que assistiren únicament la minoria católica presidida per l' Alcalde D. Miquel Figueras, al qual havem sentit elogiar en gran manera, per l' acte de enteresa que ha realisat, fent gala dels seus sentiments católichs, malgrat l' haver esset elegit per els republicans.

Rebi també la nostra enhorabona.

Segons tenim entés en algun dels Cafés de la Ciutat de Sant Feliu de Guixols, se juga als prohibits, degut potser a la negligencia de las autoritats de dita Ciutat, mentres que en alguns altres, s' obra ab rigor tal que a la una del mati s' els hi obliga a tencar, quina mida no s' pren en alguns dels que s' hi juga. Recomaném a las autoritats competents que sápigant fer entendre a sos subordinats que la justicia ha de ser extensiva a tots els súbdits y que procurin averiguar si hi ha gato encerrado.

En els Jochs Florals celebrats fá poch a Niza obtingueren el primer, segon y tercer premis, respectivament, els poetas cotalans Don Ramon Surinyach, D. Joan B. Herman y Perret y D. Pere Salarn, y accessits D. Manel Rocamora, Don Ramon Surinyach, D. Joan Ribas, D. Lluís Manau Avellonet y D. Rafael Saro-Compti.

El dia 12 del corrent morí a la edad de 70 anys en la vila de Besalú el nostre bon amic y conseqüent correlligionari D. Joan Güelly Cambó.

La seva mort fou exemplar com ho habia sigut la seva vida. Durant tota la enfermetat y fins en els seus últims moments, demanaba sovint pera resar el Sant Rosari y quant mes sufria demenava a sa filla Consuelo que toqués la hermosa marxa de D. Carles a quin final, doná ell ple de entussiasme uns cops, vivas a D. Carles y alters a n' En Mella.

Tota la vila de Besalú estimava extraordinariament al Sr. Güell, com ho demostrá la manifestació de dol verificada ab motiu del seu enterro.

Ens creyem rellevats de recomanar als nostres amichs que el tingan present en las sevas oracions puig els que s' recordan de pregar per els adversaris, no cal pensar que oblidem als amichs.

Per nostra part, enviém a la familia Güell el nostre pésam per tant sensible com irreparable pérdida.

D. E. P.

CRÓNICA LOCAL

Dilluns passat várem tenir el gust de encaxar amb l' excursionista August da Silva Pereira que va fer la proposta de donar la volta a l' Europa a peu en el terme de un any y mitj, passat el qual, en cas de surtir be de la empresa guanyará la posta de 7.000 naps. El punt de partida y terme de son viatge es a Lisboa desde hont ha caminat ja un 2.000 kms. am 50 dies, avent visitat a Badajoz, Mèrida, Trujillo, Toledo, Madrid, Saragossa, Barcelona y nostra ciutat, desde hont passará a Fransa, després anirá a Italia,

Suissa, Austria-Hungria, Russia, Alemanyia, Holanda, Bèlgica é Inglaterra, tornant per Fransa y Espanya.

Lo més curiós es que, dit portugués, va sortir de Lisboa sense diners y ha de viure a costes dels benefactors que trovi pel camí.

Li desitjém bon viatge y que no s' hi cansi massa sobre tot quan vagi a Inglaterra, si és que passa a peu el canal de la Manxa.

Segons estava anunciat, en la nit de San Joseph va celebrarse al Centre Moral la vetllada en honor del gloriós Patriarca.

Tant les pessas de Música, en les que prengueren part els Srs. Frigola, Hugas, Perich, Figueras, Rosa y Puntonet, com les poesias dels senyors Doltra, Juanola, Vila, Mossen Viver y Franquet y els discursos dels Srs. Adroher y Veray, varen ser aplaudits d' alló més per la gran concurrencia qu' omplia el local del Teatre.

Numerosissima és la concurrencia d' homes que concorre als exercicis espirituals pera sentir la eloqüent paraula del zelós P. Aicardo S. J. que trata admirablement les questions mes importants pera formar uns bons caballers, excelents pares de familia, ciutadans honrats y católichs fermes.

Tota aquesta setmana, llevat del diumenge en que bufá uua forta tramuntana, disfrutem d' un temps primaveral. Els dies y les nits son serens per quina causa la temperatura varia molt, puig mentres als matins baixa fins a 1 ó 2, les máximes arriben a 17 y 18 graus centígrades.

Dimars passat morí l' M. I. Sr. D. Faustí Sánchez de Luna, arxiprest de nostra iglesia catedral.

L' enterro que se li va fer a la tarde va ser una mostra de las moltes simpaties de que gosava l' finat.

El passat dimars se yegé en la Audiencia la causa seguida contra el jove advocat D. Joan B. Torroella per el suposat delicté d' impremta ab ocasió del miting catalanista que debía celebrarse a Borrassá l' any 1902 y que fou suspés per ordre gubernativa. Com no podia menos de succeir el jurat dictá beredicté de inculpabilitat, per lo qual felicitem al Sr. Torroella. La defensa d' aquest Sr. estigué a cárrech del diputat a corts per el districte d' Olot, Sr. Albó, el qual estigué eloqüentissim fins al punt de que en certs indrets de la seva brillant oració meresqué del publich llargas demostracions de aprobació. Feu una defensa hermosissima del ideal regionalista, que de tants y tants anys integra el programa tradicionalista. Felicitem al Sr. Albó y repetim la nostra enhorabona al Sr. Torroella.

Están ja molt adelantades las obres de l' arreglo de la baxada de les Caputxinas. Ara s' va veyent la gran millora que s' ha portat a terme, donchs hi havia perill, al passar per allá, de trencarse la clepse l' moment més impensat.

El diumenge passat, malgrat la tramontana que acariciava d' una manera poch agradable la nostra comarca, els joves carlistas de Girona celebraren el Via-Cruceis, cantant escullits motets amb acompanyament de flauta y fiscorn, lo que, en vista del éczit obtingut, se repetirá avuy divendres a las tres de la tarde.

El nombre vinent de EL TRADICIONALISTA, será extraordinari, adequat a la santa setmana. Perque vegin els lectors que no ns moquem ab mitja màniga, sápiguen que hi haurá bons treballs literaris y excelents gravats.

LLIBRES REBUTS

Se acerca el fin?

por D. Emilio de Fagoaga Avellán.

Estich convensut de que no hi ha en la vida periodística cárrech mes delicat i amb el quin s' hi ha d' anar am mes peus de plom que amb el de qui está obligat a omplir la secció bibliográfica donant son parer particular sobre ls llibres que s' rebén. Encara que considero que el meu de parer el faig a conciencia, i es reflexo de la opinió purament personal, no obstant hi ha vegades que un se trova indecis, puig per una part l' obra qu' s' llegeix captiva, encisa, fa sentir profundament, i per altre s' hi trova quelcom que no es simpátich, que no acaba de fervos el pes i que pot ser causa de fer emitir un parer no del tot sincer. Hi ha vegades, per eczemple, que us troveu amb un llibre de forma incorrecte, de fondo poch substanciós; i no obstant i aixó el llibre us és simpátich, te un deix que us agrada, te tons que no poden menys que admirar; i aixó sol passar per regla general quant l' obra és d' un principiant en l' art de la ploma, i que revela els primers batecs d' un gran talent.

En aquest últim cas no s' hi trova pas, certament, el llibre que ns ocupa, puig tot ell revela la ploma d' un escriptor de talla, d' un bon escriptor, que sota d' un estil correcte tracta assumptes mol importants am gran coneixement de la materia.

L' autor es coneix que ha begut de las sanitosas aigües de la verdadera ciencia de quina n' ha impregnat la seva obra; lo qual es una garantia pels que desitjin tenir una obra d' importancia i am la qual vulguin ferse cárrech de l' estat de las societats, principalment la española tant desgraciada avui die; a les quals hi ha un poder ocult que les porta per els camins de l' impietat, com am molt bona punteria fa veure l' autor en el capítol VIII.

En conjunt, el llibre que ns ocupa, és de interés palpitant, tan per la profunditat de sos conceptes, pels grans coneixements sociológicos de que está rublert, per la sana doctrina que respira, com pels assumptes que tracta que no poden menys de interessar a tot bon católic, donades les actuals circumstancies, i en front d' aquesta corrupció, originada per les males llevors qu' ha sembrat la premsa impia, i pels miasmés éxits dels antres de l' impietat que avui mes que mai redobla sos esforços per enderrocar el trono de Crist de totes les societats.

Mes are torno a recordarme de las observacions qu' he fet a les primeras ratlles, i m' reca en gran manera, em reca de recordarme n' com a més d' un lector li recarar al haver llegit la obra el recordarse de quelcom que li desmereixia el gran valor del llibre; i es el capítol de la «Leyenda profética».

Ja pot l' autor saber quines son las nostres ideies respecte al particular; i com no es cap dogma de l' iglesia católica, ens reservem el dret de pensarhi segons les conviccions que tan arrelades portem al cor; i per més que l' autor al final del capítol si admet el dret de posarho en dupte, trovem que parlar tant sobre del gran Monarca no es res més que fer foc d' encenalls.

FUMADORS!

Si voleu conservar vostra salut, fumeu l' acreditat é higiénich

PAPER JORDA

Imprenta de J. Franquet. Gerona

SECCIÓ DE ANUNCIS

RECORT DE LA PRIMERA COMUNIÓ

RAMELLET EUCARÍSTICH

Col·lecció de poesias místicas

per **Joseph M. Vidal y Pomar**

SEGUIDAS D' UN CANTICH AB MÚSICA

del **Rnt. D. Joseph Masvidal, Pbre.**

(Ab aprobació de la Autoritat Eclesiástica)

Forma un elegant llibret de 64 pàgines primorosament editat. Acompanya al text un artístich grabat, y una de las primeras pàgines està destinada para inscriurehi la fetxa de la Comunió y nom del interessat, qui, aixis com els amichs a qui vulguí ferne ofrená, tindrán en aquest tomet un agradable recordatori del acte més important de la vida.

Edició económica.

En paper superior, encuadernat en tela

idem idem encuadernació de lutzos.

Pesetas 0'50 exemplar

Se ven en la Llibreria de **Joseph Franquet y Serra** Plateria 26.—Girona

LA CRUZ ROJA

FARMACIA ROCA

Sucesor

del **Dr. Ametller**

Una casa de Girona que recibe el verdadero Aceite de Hígado de Bacalao Nord-Kyn, legitimo de Noruega.

Desconfiad de los aceites de Hígado de Bacalao del comercio, nunca son puros, y por eso no responden á las indicaciones facultativas.

SERVICIO PERMANENTE

Calle del Saeh.—Plaza del Oli.—Subida Santo Domingo.—GERONA

La Previsió Nacional

Compañia espanyola de seguros contra incendis

Domiciliada á Barcelona

Plassa de Santa Ana, 9, 1.º

Sub-director en aquesta provincia

Joaquim Font y Fargas

ABEURADORS, 7, 2.º

Representacions de tota classe, s'atmen ab condicions ventajosas para els representants.

F. MARESMÀ

ESPECIALITAT EN GUANTS

MATA Y VINYALS

PROVEEDORS DE LA REAL CASA

Licors—Anissats—Champansys

Vins generosos, Vins de taula

Abeuradors, 3.—Girona.

Casa Grandia

Bany's Nous, 12, 2.º

BARCELONA

Hospedatje para Rynts, Sacerdots y demás personas católicas.

Dinar y sopar, preu tres pessetas diarias.

SE ADMETEN DISPESAS

CAIXA DE PREVISIÓ Y SOCORRO

Primera Compañia Espanyola

de segurs socials

DOMICILIADA EN BARCELONA

CARRER DE BILBAO, 213

Practica aquesta importantissima Compañia el segur de accidents en las dos formas colectiu é individual, y el segur vida total, herencia, herencia especial, rendas vitalicias, pensions para la vellesa, etc.

DELEGACIÓ

Abeuradors 7, 2.º—GERONA

La Neotafia

Cort-Real, 18

El nombre de enterros y funerals que serveix anyalment aquesta casa, es la seva millor recomanació.

ORTOPEDIA MODERNA

Bragueros de todas clases y del "SISTEMA TORRENT", especialmente recomendados por varias Academias Médicas.

Especialidad en Bragueros impermeables para la retención de las hernias de los niños infantes.

Gran variedad en Perfumeria del Pais y Extranjero.

SERVICIO PERMANENTE

Calle del Saeh.—Plaza del Oli.—Subida Santo Domingo.—GERONA

La Esperanza

Compañia anonima contra incendis, explosions del gas, calderas de vapor y efectos del llamp y electricitat.

CAPITAL SOCIAL, 5.000.000 PTAS.

Domiciliada en Barcelona

Rambla de Catalunya, núm. 52

DELEGAT PERA GERONA Y PROVINCIA

Francisco Clará y Vendrell

Sta. Clara, 8.—GERONA

Se solicitan Agentes para la provincia.

JAUME ADROHER PERA

PINTOR,

DECORADOR Y EMPAPERADOR

Nort, 10 y Hortas 13, Girona

Biscuits fullats

els millors en la

Drogueria de **Narcís Arpa**

LA BISBAL

SABATERIA MODERNA

DE

Miquel Capella

Variat assortit de calsat de totas menas. Preus económichs.

7, ABEURADORS, 7

J. Font y Fargas

Representació de segurs incendis, accidents de vida y contra la pedregada.

Abeuradors, 7, 2.º—Girona

J. de Llobet de Pastors

METJE

Ex-assistent lliure dels hospitals de Lyon y Paris Especialista en las enfermetats de la GARGANTA, NAS Y ORELLAS

Clinica para'l tractament d'aquestas enfermetats.

Plassa de la Auriga, núm. 1, entressol

CONSULTA DIARIA

de las 9 del demati á las 4 de la tarde

¡¡ FUMADORS !!

Es ja hora que vos despreocupeu y no dongueu crédito á lo que tan falsament diuhen alguns fabricants poch escrupulosos atribuhint n' els seus papers de fumar propietats medicinals que no tenen ni han tingut may, dihent que es fabricat ab el such de varias plantas pectorals contra la tos, afecções del coll, etc. explotant d'aquesta manera la bona fé dels fumadors ignocents.

Si voleu fumar bon paper demaneu **PAPER CARLETS.**

Premiat en l' exposició Universal de París 1900 y en la de Barcelona en 1888.

Se ven per tot arreu.

Joan Carreras

Metje-Cirurgiá

ENFERMETATS NERVIOSAS

Consulta de 11 á 1

Cort-Real, 4, 1.er—Girona

GRAN

SABATERIA ALVAREZ

Fernando Freixas

¿Vol V. calsar ab gust y elegancia?

Visiti, donchs, aquest notable establiment y veurá complerts sos justos desitjos.

ESPECIALITAT EN LA MIDA ASSORTIT EN CALSAT DE GOMA S, Progrés, 8

COLMADO SABATÉS

34, RAMBLA DE LA LLIBERTAT, 34

Ostras verdes de Marennes se reben diariament. Gran existencia de sigrons lilegítims de «Fuente Saucó».

LENCERIA LA CONFIANZA

LEÓN BELLOC

Progreso, 31.—GERONA

NOVEDADES, MANTELERIAS

TAPETES, CORTINAJES, TRANSPARENTES Gran surtido en tiras bordadas.

Imprenta y Libreria

JOSÉ FRANQUET Y SERRA

Plateria, 26 y Forsa, 14.—GERONA

Obras nuevas y otras de suma importancia que se hallan de venta en esta libreria:

LOS SACROSANTOS CONCILIOS DE TRENTO Y VATICANO, en latin y castellano con las notas de la edición de Roma de 1903 y otras aclaratorias, la historia intercalada de ambos Concilios y un apéndice de documentos y datos interesantes, por páginas, 6 pesetas en pasta y 5 en rústica.

LOS DOLORES DE LA SANTÍSIMA VIRGEN MARIA.—Consideraciones y piadosas enseñanzas que contienen, por el Dr. D. Anselmo Herranz y Establés, presbitero Catedrático de Filosofía en el Seminario de Girona. Obra utilísima para los devotos de Maria, escrita con estilo fluido, y de gran provecho espiritual. Un tomo de 250 páginas, 2 pesetas en rústica y 3 encuadernado.

CONSIDERACIONES TEOLOGICAS Y ESPIRITUALES SOBRE LAS GRANDEZAS DE JESUCRISTO, por el P. Ruperto Maria de Manresa. Dos tomos de cerca 500 páginas cada uno 14 pesetas en pasta.

N' ELVIRA DE RICAMOR.—Llegenda Montserratina per Mn. Lluís Rovira y Benet, Pbre.—Es aquesta una obra no sols recreativa y piadosa, si que també altamente instructiva, educativa y moral, que es lilegirá sempre ab gust, mereixent l'apreci de gantment encuadernat, 4 pesetas.

HISTORIA DE LA ARQUITECTURA CRISTIANA por Vicente Lampérez.—Un tomo en 8.º, ilustrado con numerosos grabados y una encuadernación elegante

En esta casa se hacen toda clase de trabajos de imprenta, con gran esmero y suma baratura.

ARMERIA

DE

Gayetà Carbó

Carner de la Plateria, 30

Escopetas, rewolvers y pistolas de diversos sistemas.

Reclams de totas classes, fiats per cassar guatllas. Sarrons y demás artículos de casa.

Pistola Brocwin de set tiros y set en dipósit.

Pólvora de marcas variadas, cartutxos, etc. etc.

IMPORTANTE

Para constitución de CAPITALS y RENTAS acúdate á la Agencia de seguros sobre la vida de **D. Narciso Boada Guytó**, calle de la Forsa, 17 1.º—GERONA.

En casos de opreció del pit ab dificultat de respirar, axis com en las bronquitis acompañadas de tos espasmódica la Solució de Bifosfat de Cal medicinal produceix resultats excelentes.

SOLUCIÓ DE

BIFOSFAT DE CAL MEDICINAL

DELS

Germans Maristas

BARCELONA (Sant Andreu de Palomar)

De venda á Girona á ca 'n **J. M.ª Perez Xifra**, Abeuradors; en la farmacia d' en Grau Romanaty, Progrés, 4; farmacia Vivas, Cort-Real, 17; farmacia Roca (Antigua casa Ametller), Plassa del Oli. Dipósit: Pensionat dels Germans Maristas, Claveria, 12.